І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArclay 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 162. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 2-го ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1972 No. 162. VOL. XXIX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

П'ятниця, 1-го вересня 1972

ТИСЯЧІ АМЕРИКАНСЬКИХ ВИБОРЦІВ, які раніше належали до Демократичної партії або її підтримували, тепер телефонують, пищуть і надсилають свої чеки до Комітету „Демократи за Ніксона", що його очолює колишній губернатор Джон Коналлі із Тексасу. Раніше він був секретарем скарбу в Адміністрації президента Ніксона — інформує „Ню Йорк Таймс".

ПРИВАТНА ОРГАНІЗАЦІЯ „ЦЕНТР ДЛЯ БЕЗПЕКИ АВТ" обвинуватила компанію Дженерал Моторс у тому, що її „Кадилляки" випуску 1959 і 1960 років небезпечні для життя автомобілістів, бо мають дефекти в управлінні. Та організація звернулася з проханням до Департамену юстиції розпочати слідство проти Дженерал Моторс. Таких небезпечних „Кадилляків" мало б бути тепер на шляхах країни понад 250 000.

ДВА КУБИНСЬКІ ВІЙСЬКОВІ СУДНА ОБСТРІЛЯЛИ американське судно „Андромеда" за яких 22 милі на захід від Кейп Сан Антоніо на Кубі. На американському судні перебували всього п'ять моряків. Під час обстрілу американське судно перепливало через Юкатанську протоку, воно не зазнало пошкоджень.

У НЮ ДЖЕРЗІ ЗАЧИНИЛИ „ПАЛИСЕЙД ПАРК", який впродовж десятиліть був улюбленим місцем відпочинку, головно для молоді з стейтів Ню Йорк і Ню Джерзі. За 50 миль від Ню Йорку в Морріс повіті на площі 12 акрів збудують впродовж 5 років новий такий парк для розваг, із каруселями, плавальними басейнами тощо. Парк буде одним із найбільших і найкраще обладнаних у світі, але . . . треба почекати 5 років.

ДЕЯКІ ЖИТЕЛІ КВІНСУ В НЮ ЙОРКУ ДІСТАЛИ свою пошту рівно через один рік. Тепер заарештували молодого поштового працівника Дж. Ромаґнуольо і йому загрожує кара до 5 літ тюрми. Минулого року йому набридло розносити в спеку пошту, він сховав великий пакунок із листами в своє старе авто і забув про ту справу. Згодом продав те авто сусідові, який знайшов у ньому купу листів і передав їх на пошту.

СТУДЕНТКУ КОЛЮМБІЙСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ Джоен Крамер випадково знайшли хлопчаки в канаві з водою поблизу Юніон у Ню Джерзі. Тіло вже розкладалось. Це була дочка мільйонера, яка зникла ще 15 серпня. Поліція припускає, що її вбито де-інде, а потім привезено трупа і вкинено в канаву з водою.

СОВЄТИ ВИСЛАЛИ до Північного В'єтнаму літаки, щоби забрати до СССР моряків із совєтських кораблів, які заякорені у комуністичному порті Гайфонґу, що його американці замінували. Совєти прийшли до переконання, що замінування того порту буде довготривале і тому рішили, щоб залоги 10-ох совєтських вантажних кораблів, які не всилі видістатись з Гайфонґу морським шляхом, вернулися додому літаками почерез територію Комуністичного Китаю.

ПРЕМ'ЄР КОМУНІСТИЧНОГО КИТАЮ ЧЖОУ ЕНЬЛАЙ ІНФОРМУВАВ різних закордонних дипломатів і журналістів, що колишній військовий міністер і здогадний наступник Мао Тсе-тунґа Лін Піяо втікав з Китаю після виявлення його змови і згинув, коли літак розбився над Манджурією чи Зовнішньою Монголією. Але Чжоу Еньлай рішуче заперечив, наче б з Ліном Піяо втікали і згинули також деякі інші китайські генерали. Тим часом кремлівські верховоди — твердить журнал „Тайм" — переконані, що Лін Піяо живе у Китаї. Знову ж інші західні джерела твердять, що у тій летунській катастрофі згинула ціла група китайських комуністичних змовників.

ІНДІЯ ЗАЯВИЛА Пакістанові, що вона не звільнить поверх 90.000 пакістанських воєнних полонених, поки Пакістан не визнає самостійности Банґладешу, бо — мовляв — Банґладеш, на території якого забрано тих полонених, мусить мати „рівнорядний" голос у цій справі. Пакістанський президент Зульфікар Алі Бутто у принципі згідний визнати Банґладеш, але не хоче квапитися з цим.

РАДА БРИТІЙСЬКИХ ЖИДІВ ЗВЕРНУЛАСЯ до британського уряду із скаргою проти нових багатотисячних оплат за візу на виїзд з СССР до Ізраїлю, з просьбою, щоб британський уряд інтервеніював у Москві у цій справі. Речник британського уряду висловив жидівській делеґації „співчуття" з того приводу, але ледве чи уряд захоче втручатися до тієї „внутрішньої" справи Совєтів.

У ФРАНЦІЇ 26 НЕМОВЛЯТ ПОМЕРЛИ з дуже загадкової причини. Врешті виявилось, що причиною їх смерти була пудра, один рід тальку, що мав такий дезинфекціонуючий складник, який водночас спричинював важку недугу. Справа наробила великого шуму у Франції. Міністерство здоров'я заборонило продаж тієї пудри й одночасно розпочало суворе слідство.

ЧЕСЬКІ ВЛАСТІ ПРИТРИМАЛИ впродовж 24-ох годин американську військову стежу, яка ненароком переступила кордон між Західньою Німеччиною і Чехо-Словаччиною біля Шірндінґу в Баварії.

НА СПЕЦІЯЛЬНІЙ ЦЕРЕМОНІЇ У МОСКВІ ВРУЧИЛИ американській чорній комуністці Анджелі Дейвіс медалю, що її большевики видали з нагоди 100-річчя народин Леніна. Анджела Дейвіс заявила, що це „найбільша честь, яку вона зазнала в цілому своєму житті".

ПІВНІЧНІ Й ПІВДЕННІ КОРЕЙЦІ ПІДПИСАЛИ перший від кінця другої світової війни спільний протокол, в якому погодились на принципи дальших нарад в справі з'єднання членів розпорошених війною родин. Рішено відбути чергове засідання представників Червоних Хрестів обох частин поділеної Кореї 13 вересня ц. р. Перше, формальне й церемоніяльне засідання тієї конференції тривало 3 години в столиці Північної Кореї Пйонґянґу, наступне засідання відбудеться в столиці Південної Кореї Сеулі. Воно буде вже ділове.

ПЕРЕСТОРОГА АВТОМОБІЛІСТАМ

Вашинґтон. — Як Передбачає Рада Безпеки шляхів, під час цього довгого кінця тижня з нагоди „Дня Праці" у катастрофах на шляхах ЗСА можуть загинути від 580 до 680 осіб, а біля 27,000 людей можуть зазнати поранень внаслідок автомобільних катастроф. Тому Рада закликає кожного автомобіліста бути якнайбільш уважним під час мандрівок у ці дні, особливо від п'ятниці 1-го вересня і до понеділка 4-го вересня включно.

Президент Ніксон відбув 3-годинну нараду з японським прем'єром Танакою

Гонолюлю, Таґіті. — Президент Ніксон перевів у четвер 31 серпня першу нараду з японським прем'єром Какуї Танакою, яка тривала майже три години. У тій нараді переведено загальний огляд міжнародної ситуації і справ, які безпосередньо цікавлять Америку і Японію, залишивши детальні наради для намічених двох дальших зустрічей. Хоча на тій першій зустрічі найбільше промовляли Ніксон і Танака, проте у тих нарадах беруть участь також державний секретар В. Роджерс, його заступник Алексіс Джонсон і асистент державного секретаря для далекосхідніх справ Маршалл Ґрін, а по японському боці беруть участь у нарадах міністер закордонних справ Масайоші Оґіра й інші спеціялісти. Пресовий секретар Президента Роналд Зіґлер заявив, що „Знаємо, що Японія не зробить нічого, що пошкодило б нашим спільним інтересам" та що „віримо, що ніщо, що вони зроблять, не порушить нашого договору взаємної безпеки". Американсько-японські відносини дещо зіпсувались, коли в минулому році Японія була двічі заскочена рішеннями Президента Р. Ніксона: подорожжю до Пекіну й проголошенням 10-відсоткового додаткового імпортового мита. Ні в одній з цих справ Вашинґтон не порозумівався з Токіо і це дуже прикро вразило японських лідерів. Теперішній прем'єр Танака був тоді міністром для закордонної торгівлі і тому він у курсі цих спра. Президент Ніксон — твердять газети — хоче дістати зобов'язання від японських лідерів, що Японія, яка має надвишку свого торговельного балянсу з Америкою на поверх 3 біл. дол., зменшить ту надвишку у двох наступних роках до одного більйона і не буде вести далі такої торговельної політики, яка давала б великий щорічний дефіцит Америці. Але найголовнішими є політичні справи: рішення Японії визнати комуно-китайський режим і обмінятись з ним амбасадорами. Америка не знає, як це відіб'ється на статусі американських військових баз в Японії, які є сіллю в оці Китаю і як це відіб'ється теж на безпеці Вільного Китаю з його осідком на Тайвані (Формозі). Поважну частину нарад на Гаваях — твердить преса — з а й м а ю т ь теж справи В'єтнамської війнимиру і відношення до Москви. Конференція „на вершинах" на Гаваях була призначена на два дні.

У проводі демократичної виборчої кампанії заіснували розбіжності

Вашинґтон. — Під час започаткованих тут в четвер 31 серпня нарад керівництва виборчої кампанії демократичного кандидата сентора Джорджа МекҐоверна позначилися гострі розбіжності між покликаним формально на керівника кампанії Лоренсом Ф. О'Браєном, колишнім головою Крайового Демократичного Комітету, і штабом сенатора МекҐоверна. О'Браєн загрозив, що він зрезиґнує з керівництва, якщо до понеділка 4 вересня ц.р. не будуть проведені відповідні зміни й заходи у програмі й веденні виборчої кампанії. Якщо ці зміни й заходи не будуть здійснені, то — за словами О'Браєна — ціла кампанія зійде на манівці. Наради відбуваються в домі МекҐоверна і в них беруть участь найближчі співробітники і провідники різних ділянок виборчої кампанії, зокрема ж, політичний керівник кампанії МекҐоверна Френк Манкевіч і Ґері Ґарт, менаджер кампанії. О'Браєн ствердив ще між іншим, що його арґументи й висновки були прийняті усіма і ніхто проти них не заперечував, проте ніхто не подав якихось конкретних плянів, як направити недоліки. О'Браєн був призначений МекҐоверном на голову кампанії з метою притягнути до співпраці затривожених тенденціями МекҐоверна консервативних демократів, але, як стверджують політичні обсерватори, його уповноваження і рямки дії ще й досі конкретно не визначені і керівництво кампанії творять крім О'Браєна також найближчі дорадники МекҐоверна такі, як Манкевіч, Ґарт, Вествуд — голова демократичної партії і зокрема прибічник МекҐоверна Фред Даттон, який користається найбільшим довір'ям МекҐоверна і має змогу зустрічатися й нараджуватися з ним кожного часу.

Паризька конференція про В'єтнам продовжується — без успіху

Париж. — 157-ме з черги засідання Паризької конференції про В'єтнам відбулося в четвер 31 серпня ц.р., але обмежилося знову тільки до взаємних обвинувачень і повторювання попередніх заяв. Голова американської делеґації Вілліям Портер вказав на останню промову президента Ніксона, в якій він заповів дальше відкликання американських військ, і з'ясував те рішення Президента, як доказ успіху „в'єтнамізації" В'єтнамської війни. Комуністичні делеґати відповіли, що властне припинення і закинення „в'єтнамізаційної" політики є передумовою для замирення. Голова делеґації Південного В'єтнаму Фам Данґ Лям заявив, що поведення комуністів на Паризькій конференції і на воєнному фронті у В'єтнамі з підтяганням щораз нових сил і з нещадним бомбардуванням відкритих південно-в'єтнамських міст вказує на риск, що В'єтнамська війна буде вестись „до безконечности". Хоча те останнє засідання знову не дало ніяких позитивних вислідів, проте рішено перевести наступне засідання знову в четвер, 7 вересня ц.р. Тим часом до Гонолюлю на Гаваях прибув американський амбасадор у Південному В'єтнамі, Елсворт Банкер, який склав Президентові докладний звіт про ситуацію у В'єтнамі. Банкер, який має 78 літ, заявив бажання відійти у стан спочинку, але погодився бути на свому становищі до січня 1973 року.

Американці здобули п'ять дальших медаль в XX Олімпійських Ігрищах

Мюнхен. — У четвер, 31-го серпня репрезентанти ЗСА здобули п'ять дальших золотих медаль змагань Олімпійських Ігрищ, але в неофіційному точкуванні країн висунулися на чоло табелі змагуни СССР, які перегнали ЗСА в числі здобутих досі медаль. Двома новими світовими рекордами у плаванні записався американець Марк Спіц, який одержав дві дальші золоті медалі, четверту і п'яту, за перші місця у запливі на 100 метрів метеликом (час 54.27) та в гінцях 4 х 200 метрів довільним стилем, як один із чотирьох переможців (час гінців — 7:35.78). Найбільшою несподіванкою на цій Олімпіяді стали перемоги трьох атлетів ЗСА, які здобули золоті медалі в дужанні вільним стилем. В загальному в цій конкуренції американці збагатили конто медаль своєї країни 3 золотими, двома срібними і однією бронзовою.

Два спрінтери ЗСА, Едді Гарт і Рей Робінсон зазнали великого розчарування, коли вони прийшли, згідно з дорученням свого тренера на передбіги конкуренції 100 метрів і побачили, що ці передбіги вже відбулись без них раніше. Ця помилка американського тренера може коштувати ЗСА золоту і срібну медалі, тому що з трьох надійних спрінтерів Америки, тільки один взяв участь в передбігах. Він теж спізнився на стадіон, але ще вспів вбігти на біжню та пробігти схвильований 100 метрів так, що закваліфікувався до півфіналів.

Першими трьома місцями і медалями в ґімнастиці поділилися репрезентанти СССР і Східньої Німеччини. Власне ці перемоги допомогли СССР перегнати Америку в неофіційному рахунку здобутих медаль країн, який за станом з 31-го серпня виглядає так: СССР — 35 (14 золотих, 10 срібних і 11 бронзових), ЗСА — 31 (12 - 11 - 8), Східня Німеччина — 23 (8 - 6 - 9), Угорщина — 12 (2 - 4 -6), та Західня Німеччина — 10 (1 - 5 - 4).

В Мексико Ситі відбулася Шоста Конференція Світової Анти-Комуністичної Ліґи (ВАКЛ)

Мексико Ситі. (В. Д.) - В неділю 27-го серпня 1972 року закінчилася тут 6-та Конференція Світової Анти - Комуністичної Ліґи (ВАКЛ), в якій взяло участь 400 делеґатів та 200 обсерваторів з цілого світу. В Конференції взяли участь 22 українців і українок з ЗСА, Канади, Арґентини, Европи та Австралії. Рівночасно відбувалася 4-та Конференція Світової Анти - Комуністичної Ліґи Молоді (ВААКЛ). Обі Конференції відбували свої праці в чотирьох Комітетів та двох пленарних сесіях. Кожний Комітет радив над рядом проблем, зв'язаних з аґресією комуністичної Росії та червоного Китаю. На закінчення двох Конференцій проголошено офіційний комунікат, в якому з'ясовані найважливіші рішення цих нарад та закликається вільний світ до піддержки поневолених народів в СССР та в Східній Европі й Азії; до піддержки боротьби народів В'єтнаму, Ляосу, Камбоджі проти комуністичної аґресії; осуджено політику угодовства Західнього світу; осуджено т. зв. „культурний обмін" з СССР та вислано спеціяльну телеграму до проводу Олімпійських Ігрищ в Мюнхені, домагаючися усунення всіх учасників СССР та комуністичних держав тому, що вони уживають спорт як засіб своєї тоталітарної політики та аґресії, і інші.

Українська репрезентація

В двох Конференціях активну участь взяли українські делеґати з таких країн:

ЗСА: Ігнат М. Білинський та д-р Володимир Душник, як офіційні представники УККА, які були в 50-членній делеґації Американської Ради для Світового миру, під проводом ген. Томаса А. Лейна; д-р Степан Галамай, Андрій Соколик та Віра Василин (Лос Анджелес) від Українського Визвольного Фронту; Віра А. Довгань (Вашинґтон) та інж. Володимир Чопівський (Фінікс) від Крайового Комітету Поневолених Народів (обоє в складі Американської делеґації); Євгенія Чопівська — від Американських Приятелів АБН та Ліда Василин — від СУМА.

З Канади були: д-р Роман Малащук, Юрій Шимко, Стефанія Шимко, ред. Василь Безхлібник, Ірина Безхлібник, Олег Романишин (голова ЦЕСУСА), Ганна Романишин — всі від Ліґи Ви-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Закінчено цьогорічні Курси Українознавства на Союзівці

Союзівка, Керґонксон. — Спільною вечерею, студентською мистецькою імпрезою та роздачою свідоцтв закінчено на оцій оселі Українського Народного Союзу в середу, 30-го серпня, вже 19-ті з черги курси українознавства. 21 студентів з поодиноких стейтів Америки і з Канади одержали свідоцтва з оцінками їхніх поступів в науці з української мови, літератури, історії і культури за чотири тижні навчання й опісля влаштували ще мистецьку імпрезу пісень і танків, що їх вони вивчили під час курсів.

Спільну вечерю започаткував молитвою пластовий капелян о. Богдан Смик з Ютики, що в дорозі із великої Ювілейної М і ж к р а й о в о ї Пластової Зустрічі в Іст Четгемі минулого тижня приїхав з дружиною на Союзівку та недалечку оселю СУМА в Елленвіллі. Програму під час вечері започаткував коротким словом довголітній директор курсів проф. д-р Василь Стецюк, а від Екзекутиви УНСоюзу дякував учителям та прощав курсантів, бажаючи їм дальших успіхів в набуванні українських знань, головний предсідник Йосип Лисогір. Промовив до студентів також о. Богдан Смик, прочитавши їм частину проповіді Владики-ісповідника Василя Величковського під час його відвідин і молебня на Пластовій Оселі. Від УНСоюзу промовляла ще заступниця головного предсідника пані Марія Душник і, крім проф. д-ра В. Стецюка, учителі на курсах: проф. Іван Близнак, Оксана Боцун, Володимир Бакад, який з рамени Ліґи Української Молоді Північної Америки вчив народних танків, та Ярослава Геруляк, яка вчила кераміки й інших родів мистецтва.

Після вечері в концертовій залі „Веселки" відбулася курсантська мистецька програма, якою проводила Аня Дидик, продеклямувавши свій власний вірш-гумореску про хлопця доброго, хоч і патлатого. Курсанти виповнили програму піснями і танками, що їх вивчили на цих курсах. Після концерту директор курсів проф. д-р Василь Стецюк та репрезентанти УНСоюзу п. Й. Лисогір і пані Марія Душник вручили курсантам їхні свідоцтва.

Інж. Олександер Пежанський помер на 80 році життя

Чикаґо. — 31 серпня ц. р. помер у Довнерс Ґров недалеко Чикаґа інжинер - архітект Олександер Пежанський, відомий із своєї професійної діяльности у передвоєнних роках у Львові. Покійний осягнув би за місяць 80 років життя. Після останньої світової війни жив до 1966 року у Польщі, після чого переїхав до Америки. Ще минулого літа влаштовував у Гантері велику виставку своїх світлин, що їх знавці зараховували до найвищої кляси фотографічного мистецтва. Залишив дружину Ірину з дому Макарушків, доньку Дарію заміжню Ярошевич, брата відомого пластового діяча й заслуженого фотографа документатора інженера Михайла Пежанського і ближчу та дальшу родину.

У Вест Вірджінії померла Анна Піпа, колишня секретарка УНСоюзу

З Беклей, Вест Вірджінія, наспіла вістка, що 31-го липня 1972 р. померла на 67-му році життя сл. п. Анна Піпа. Покійна народилася в Шамокині, Пенсильвенійського стейту 5-го грудня 1905 р., як донька Івана Пелеха та Теклі з Борисів. Залишила сина Івана та доньку Марію. Була замужна за Карлом Піпою, який відійшов у вічність раніше неї. Впродовж життя покійна Анна Піпа була активною громадянкою як в ширшій, світській, так і в своїй українській католицькій громаді. Особливо була віддана покійна Українському Н а р о д н о м у Союзові і його Відділові ч. 26, до якого належала від 25 років і впродовж тих 25 років, аж до своєї смерти вела його, як секретарка.

ПЛАСТУНИ З АВСТРАЛІЇ ВІДВІДАЛИ УНСОЮЗ І „СВОБОДУ", ОГЛЯДАЛИ ХМАРОСЯГ

Джерзі Ситі, Н. Дж. — У надвечірніх годинах у четвер 31 серпня прибула до цього надгудсонського міста велика група пластунів і пластунок із Австралії, під керівництвом голови Крайової Пластової Сатаршини у тій країні Ігоря Гриневича, економіста із М е л ь б о р н у. Пластова молодь в одностроях прибула з Православного Осередку у Бавнд Бруку, де мала зустріч із Митрополитом УАПЦ та УПЦ в ЗСА Владикою Мстиславом і духовенством й оглядала той Осередок. Разом із групою прибув пласт. сен. інж. Роман Рогожа із Ню Йорку. Життєрадісні юні гості зустрілися в Канцелярії УНСоюзу з рекордовим секретарем Володимиром Сохановим та головним касиром п-і Уляною Дячук, які були на той час в канцелярії, та з окремими редакторами „Свободи". Вони оглянули приміщення, друкарню „Свободи", Книгарню УНС, 15-поверховий дім УНС, що тепер будується, а потім від'їхали до Ню Йорку на пластову зустріч-прийняття у Пластовому Домі.

Українські пластуни прилетіли до ЗСА з Австралії 15 серпня, разом 35 осіб, з того 14 юнаків, 1 новачка, 7 старших пластунів та 8 сеньйорів. Вони взяли участь у Ювілейній Міжкрайовій Пластовій Зустрічі, що відбулася минулого тижня на пластовій оселі „Вовча Тропа" з нагоди 60-річчя Пласту. Група — це репрезентанти 820 членів Пласту в Австралії, де є 4 Станиці і 2 Осередки і де Пласт не має окремих домівок, але має 3 власні спортові площі: „Холодний Яр" біля Сіднею, „Сокіл" біля Мельборну та „Бескид" біля Аделяїди разом це біля 200 акрів української землі-власности. Вперше така велика група пластунів з далекої країни вирушила в далеку мандрівку, і виявилось при зустрічі з пластунами в ЗСА та в Канаді, де вони були в Торонті, що пластуни різних континентів мають одну ідею, спільну мову і спільну мету; всі вони дуже добре володіють українською мовою. Як поінформував п. Ігор Гриневич, група вже була у Торонті, у суботу буде у Вашинґтоні, у неділю в Чикаґо, у понеділок і вівторок перебуватимуть у Лос Анджелесі, у середу у Сан Франсіско, звідки увечорі відлетять до Австралії. У всіх містах відбудуться зустрічі з місцевими членами Пласту. За його ж інформаціями, Пласт у Австралії тісно співпрацює з іншою молодечою організацією, СУМ-ом: „Пласт у Австралії засипав Збруч,

Пластуни-гості з Австралії з головою Крайової Старшини Ігорем Гриневичем (у центрі) та з членами Екзекутиви УНС п-і Уляною Дячук і Володимиром Сохановом перед будинком УНСоюзу в Джерзі Ситі.

бо навіть крайовим комендантом є полтавець, у Пласті є молодь і старші з різних сторін України, а 50% членів Пласту є православного віровизнання". У Австралії не існує організації ОДУМ-у. Пласт у Австралії є членом Союзу Українських Організацій Австралії, СУОА, під керівництвом мґра Миколи Чурака і належить до Австралійської Національної Ради Молоді, де представник Пласту є членом Екзекутиви.

На запитання молодих учасників „великої ескапади", юнаки і юначки з Австралії сказали, що вони „подивляють матеріяльні здобутки та високий культурний рівень життя українців у Америці й Канаді" та що вони не тільки задоволені, а захоплені мандрівкою, яка єднає усіх українців у одну родину.

На прощання з Пластовою групою Канцелярія УНС роздала її учасникам малі подарунки та почастувала морозивом.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issue combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Чи Україна діждеться Вашингтона?

Шістнадцять років тому, приготовляючись до відзначення сторіччя з дня народження Тараса Шевченка, видвигнено в „Свободі" думку про поставлення з цієї нагоди пам'ятника Кобзареві України в столиці Америки, що носить назву її батька - основоположника Вашингтона. Можливість здійснення цієї — як тоді декому могло здаватись — „мрії відрубаної голови" розглядав вашингтонський співробітник „Свободи" д-р Юрій Старосольський у статтях з багатомовним заголовком: „Чи Вашингтон діждеться Шевченка?" І діждався!

Сьогодні вся Америка приготовляється до відзначення 200-річчя своєї незалежности в 1976-му році, отже за чотири роки. Очевидно, що проголошення незалежности З'єднаних Стейтів Америки двісті років тому це в першу чергу велике американське свято. Але це також свято всього людського роду, всіх націй світу, бо подія, яка сталася у Філядельфії 4-го липня 1776-го року, змінила курс історії світу, що віддзеркалилось також у пам'ятних словах Кобзаря України: „Коли ми діждемося Вашингтона з новим і праведним законом? А діждемось таки колись!"

Усі ми — і не тільки ми, українці — свідомі сьогоднішньої ситуації в Україні. Ми свідомі, що ця ситуація є найбільш яскравим запереченням того „нового і праведного закону" Вашингтона, про який мріяв та прихід якого заповідав Тарас Шевченко. А проте, у зв'язку з недалеким 200-річчям Американської Революції і Незалежности, можна і варто було б подумати про відповідні заходи для встановлення в Києві пам'ятника Вашингтонові, ім'я якого є символом Волі і Незалежности. В Києві у парку біля університету стоїть пам'ятник Тарасові Шевченкові. Нехай би там стояв і пам'ятник Джорджові Вашингтонові, якого американський нарід уважає і шанує, як свого батька, так само, як за свого батька вважає український нарід Тараса Шевченка.

Теперішнє положення України — як згадано — є суцільним запереченням ідеалів Шевченка. Але на заперечення самого Шевченка не поважились навіть безпощадні й безпардонні теперішні можновладці в Україні. Вони Шевченкові ідеали фальшують, перекручують, натягають на своє копито, але відкинути Шевченка не відважилися. Совєтська колоніяльна система є таким же суцільним запереченням ідеалів та праведного закону Вашингтона. Чи поважиться та система заперечити і самого Вашингтона? Справа пам'ятника Вашингтонові в столиці України, відповідно поставлена, могла б стати для режимників у Москві і Києві у теперішній ситуації новою проблемою.

На становищі колонії

Фактичний колоніяльний стан Української ССР в складі СССР совєтським режимом і його пропагандивним апаратом уперто промовчується. Всі ті українські економісти, в тому числі й марксистського спрямування, такі, як наприклад Михайло Волубуєв, Олександер Шумський та інші, які відважилися виступити із твердженням й доказами про колоніяльне поневолення України Москвою, були репресовані, а то й знищені. Їхні писання були заборонені. Ще й тепер режимні цензори і комісари засуджують навіть тих науковців, які пробують досліджувати і виявляти фактами й цифрами колоніяльне становище України ще в царські часи. Офіційна ж совєтська пропаганда торочить безупину про „бурхливий розвиток" економіки Української ССР, про величезні... користі, що їх вона має з факту приналежности до Совєтського Союзу.

Яскравим і показовим доказом колоніяльного становища України може бути виставка індустрійного виробництва Польської Народної Республіки, влаштована недавно в Києві. Влаштовано цю виставку заходами польського комуністичного режиму для підкреслення „дружби і співпраці" між Польщею й Українською ССР. Для експонатів і спеціяльних виставкових жетонів виготовлено написи українською і польською мовами: „Зроблено в Польщі — Warszawa — Polska, Київ, 1972". Негайно після відкриття виставки всесоюзне Міністерство зовнішньої торгівлі у Москві запротестувало проти українських написів над експонатами та на жетонах і наказало їх замінити російськими. Керівники виставки були примушені вимогу Москви виконати.

Цією своєю вимогою Москва поставила Українську ССР ще раз на підрядне місце, пригадуючи, що ніякою суверенністю і незалежністю навіть в економічних взаєминах з іншими комуністичними державами Українська ССР не сміє користуватися і що єдиною офіційною мовою в Україні може бути тільки російська.

М. Сосновський

„КРАЩЕ МАЙБУТНЄ ДЛЯ ВСІХ"

(Думки з приводу нової плятформи Республіканської партії)

(1)

21-23 серпня в Маямі Біч відбулася національна конвенція Республіканської партії, другої щодо величини американської політичної партії, яка якраз тепер є при владі і яка має всі вигляди на те, щоб у найближчих виборах дістати мандат від американського народу на чергових чотири роки. Як відомо, конвенція не тільки переобрала президента Ніксона і віце - президента Еґню на своїх лідерів і кандидатів у чергових виборах, але також схвалила політичну плятформу, на базі якої республіканці вестимуть свою виборчу кампанію*.

Зовнішня політика ЗСА: за мир для чергового покоління

Питання тривалого миру у світі — ключове питання американської зовнішньої політики. Президент Ніксон за минулих чотири роки заініціював ряд почипів у взаєминах між ЗСА та СССР і комуністичним Китаєм, які, в оцінці Республіканської партії, дають підстави надіятися, що період чергового покоління буде мирним і що не дійде до якогось серйознішого збройного конфлікту. Мало того, Республіканська партія впевнена, що у найближчому часі американцям пощастить позитивно полагодити існуючі конфлікти у Південно-Східній Азії та на Близькому Сході.

Підставою у взаєминах між ЗСА та іншими державами, а зокрема союзниками, мають бути засади, з'ясовані у т. зв. Доктрині Ніксона, яку плятформа окреслює як „нову концепцію" американської політики. Ця доктрина відкидає не тільки будь - який ізоляціонізм ЗСА, але й одночасно переважаючий досі погляд, що, мовляв, відповідальність за оборону і мир у світі і за економічний розвиток окремих країн несуть виключно ЗСА. Згідно з цією доктриною і згідно з тезами плятформи, відповідальність за мир і безпеку у світі і за економічний розвиток повинні нести всі держави світу. ЗСА готові давати потрібну допомогу, але не можуть нести самі відповідальности за долю цілого світу, як це було досі. „В Доктрині Ніксона — стверджує плятформа — ми визначаємо наші інтереси і наші зобов'язання реалістично і виразно; ми пропонуємо не резиґнацію з проводу, але раціональніший і відповідальніший провід. Ми зобов'язуємося, що під проводом Республіканської партії ЗСА залишаться стояти у проводі міжнародного життя. Ми будемо формулювати нашу політику назовні відповідно до національних цілей і реалітетів з метою зберегти сильну і ефективну ролю Америки у світі".

Зовнішня політика ЗСА буде спиратися на дотеперішніх союзах в системі Атлантійської спільноти, з Японією, країнами Південної Америки і Африки. Окремий наголос покладений на взаємини з СССР і комуністичним Китаєм. Виходячи з позицій політичного статус кво, республіканці вважають, що у висліді дипломатії Ніксона остаточно пощастило започаткувати період тривалої співпраці з СССР. Цю співпрацю на різних ділянках ЗСА повинні продовжувати і розвивати, бо тільки на цій базі можна забезпечити тривалий мир у світі.

У своїй плятформі Республіканська партія зобов'язується „будувати на цих обіцяючих початках в пляні реорієнтувати взаємовідносини між цими двома найсильнішими нуклеарними потугами, щоб забезпечити справді тривалий мир".

Питання взаємин з комуністичним Китаєм з'ясоване у досить загальниковій формі. Плятформа підтверджує історичне значення поїздки Ніксона до Китаю та відновлення покищо обмежених взаємин між ЗСА та Китаєм, але одночасно відзначає, що це не може вплинути неґативно на взаємини між ЗСА та китайськими націоналістами на Тайвані.

В обороні основних прав людини

Обговорюючи напрямні американської політики на 70-ті роки, плятформа займає становище до факту, що у світі не всюди забезпечені основні права людини. ЗСА — твердить плятформа — не можуть не бачити таких фактів і не можуть байдуже ставитися до порушування основних прав людини. В плятформі на цю тему читаємо:

„Наша країна, яка від самих своїх початків проклямувала, що всі люди обдаровані певними правами, не може бути байдужою на порушування прав людини будь-де у світі. Ми засуджуємо репресії і переслідування, невідхильний знак деспотичної системи правління. Ми будемо продовжувати заходи, щоб з цим покінчити, а разом з цим, з одного боку, оновити право на самовизначення, а з другого — підтримати всюди там, де це потрібно і можливо, політичну свободу для поневолених народів у цілому світі".

Окремо в плятформі є згадка про долю жидів в СССР з вимогою, щоб забезпечити їм право на еміґрацію.

Справи оборони та збройних сил ЗСА

Цим питанням приділено в плятформі чимало місця, правдоподібно з уваги на становище демократів, а зокрема Джорджа МекҐоверна, до бюджету на оборону. Провідна думка цього розділу віддана в короткому ствердженні: „Ми переконані, що Америка повинна бути сильна", бо „тільки сильна Америка може безпечно переговорювати з противниками". В плятформі засуджується намагання шукати миру за всяку ціну, зокрема коштом безпеки ЗСА.

У плятформі пропонується розбудову „модерних і добре вивінуваних збройних сил", а одночасно активну допомогу союзникам розбудувати власні оборонні спроможності. Республіканська партія осудила всякі пропозиції щодо однобічного роззброєння чи хоча б однобічного обмеження збройної сили. Американські збройні сили мають бути комплектовані на засаді добровільности. Щоб заохотити молодь зголошуватися добровільцями до війська, плятформа пропонує ряд поліпшень на різних відтинках військової служби, щоб „забезпечити всім чоловікам і жінкам у збройних силах гарнісну кар'єру".

Змагаючися за обмеження зброєнь, ЗСА мають втримувати збройні сили, а в першій мірі своє ядерне узброєння, на належній висоті і у постійній готовості ефективно протиставитися будь - якій загрозі. Засадою в розбудові власних сил і допоміжних сил союзників має бути те, що при ніяких передумовах ЗСА не можуть стати щодо обороноздатности на другому місці у світі.

„Новий добробут" і „Поліпшення якости життя"

Ця частина плятформи Республіканської партії стосується різних аспектів внутрішньої політики федерального Уряду. Не зважаючи на всі закиди збоку лідерів Демократичної партії, Республіканська партія у своїй плятформі присвятила дуже багато уваги ситуації в самій країні і шляхам та способам виправлення неґативів. Про це говорить уже тільки той факт, що цим питанням у плятформі приділено 54 сторінки друку на всіх 72. Під цим оглядом — це всеохоплююча програма дії, яка займається проблемами праці, інфляції, податків і видатків Уряду, міжнародною економічною політикою, малими підприємствами і способами їхньої розбудови. Далі, це становище до питань поліпшення здоров'я, медичної опіки, освіти, соціяльного забезпечення потребуючих, боротьби зі злочинністю, реґабілітації злочинців, торгівлі наркотиками. В плятформі відведене місце проблемам сільського життя і господарства, урбанізації, житловим, транспортації, охорони природи і боротьби з занечищуванням оточення, консервації ресурсів і енерґії, охорони річок, морів і океанів. Досить чітко накреслено в плятформі відношення між Урядом та окремими громадянами з наголошенням справи кращої „звітности" Уряду перед громадянами, а також відповідної і негайної реакції Уряду на потреби чи вимоги громадян.

(Закінчення буде)

* Republican platform: a better future for all. Miami Beach, Florida, Republican National Convention, 1972. 73р.

Петро Ісаїв

УКРАЇНСЬКІ МУЧЕНИКИ ЗА НАВЕРНЕННЯ ПРЕДКІВ МОСКВИНІВ НА ХРИСТИЯНСТВО

(2

Не знаємо, скільки новгородців тоді охристилося. Мабуть, мало, бо відомо, що впродовж наступних вісімдесятьох років християнство в Новгороді поширилося дуже мало, про що свідчить подія, записана в літописі Нестора під 1071-им роком. А саме під час володіння князя Гліба до Новгороду прибув волхв і виступав проти християн, закликаючи людей, щоб ставали визнавцями поганських богів. Далі про ту подію читаємо в літописі Нестора ось що (текст перекладено на сучасну українську мову): „І було заворушення в городі, і всі вірили йому, і хотіли погубити єпископа; а єпископ узяв хрест, убрався в ризи і сказав: „Хто хоче вірити волхвові, той нехай іде за ним, а хто має віру (християнську), той нехай іде до хреста". І розділилися надвоє, бо князь Гліб і його дружина пішли і стали коло єпископа, а всі люди пішли за волхвом. Аж коли князь Гліб усунув волхва, люди розійшлися". Отже, бачимо, що ще в 1071 році всі люди в Новгороді стали по боці волхва, а тільки князь і його вояки, здебільша чужинці, були по боці єпископа.

З літопису бачимо помітну різницю в поширенні й закріпленні християнства в Новгороді і в Києві, бо подібна подія відбулася й у столиці Київської держави. Того самого року, але раніше і до Києва прибув волхв, провіщаючи, що п'ять років Дніпро плистиме вгору, а землі пересунуться на інші місця, так що грецька земля стане на руській, а руська на грецькій, і інші землі зміняться". Це, мабуть, мала бути кара за те, що люди прийняли християнство, а метою тієї „проповіді" волхва мало б бути закликання людей до старої поганської віри. З цієї нагоди літописець відмітив: „Невігласи слухали його, а вірні насміхалися, кажучи йому: біс тобою грається на погубу тобі. Так і сталося йому, бо однієї ночі зник він безвісти". З цього опису бачимо, що в Києві — на відміну від Новгороду — волхв знайшов мало таких, що слухали його, і то між найменш освіченими людьми; що християни мали своїх вірних, які насміхалися з волхва. Ніяких заворушень не було — і волхв зник.

Важко було ширити християнство й на Суздальщині, де, крім Суздаля, було друге більше місто Ростов. Ті землі були ще більше віддалені від християнського світу. Які впливи мали там волхви, свідчить про це подія, записана в літописі Нестора так: „Того (1024) року піднялися волхви в Суздалі, убиваючи старих людей за диявольським навчанням і обплутанням, кажучи: ось ці затримали врожай. І було велике заворушення, і голод по всій тій стороні; ішли по Волзі всі люди до болгарів, і привезли жито, і так віджививилися. А Ярослав почув про тих волхвів, прибув до Суздаля, зловивши волхвів, у'язнив їх, а інших покарав, кажучи: Бог зсилає на кожну землю голод, або мор, або посуху, або іншу кару, а людина не знає нічого. І повернувся Ярослав..."

Отже, бачимо, що в той час волхви мали відвагу допускатися великих злочинів в ім'я своїх забобонів.

Про навернення Ростово-Суздальщини на християнство збереглися дуже скупі вістки. Вже Володимир Великий вислав був єпископа грека Теодора на Ростовщину, де населення не говорило ще слов'янською мовою, одначе він не мав успіху в поширенні християнства подібно, як і його наслідник Іларіон; „не зносячи невірства і прикрощів від людей, утік він з місійного терену. Ростово - Суздальщина залишилася поганською аж до другої половини XI стол., коли навернули її на християнство монахи Київського Печерського монастиря.

1072 року призначено єпископом Ростова києво-печерського монаха Леонтія. Йому вдалося різними заходами привести частину міського населення в Ростові до християнства. Він навіть вивчив муромську (фінську) мову. Між іншим цей єпископ збирав дітей і навчав їх християнської віри. Він багато натерпівся і врешті загинув мученичою смертю 1077 року. Вістки про нього збереглися в „Патерику" Печерського монастиря. Таким чином єпископ Леонтій, монах з Києва, став першим відомим нам мучеником за навернення ростовського населення на Суздальщині на християнство.

Наслідником Леонтія був також монах з Києво - Печерського монастиря, Ісаїя або Ісаакій, що став ростовським єпископом. Він поширив і закріпив християнство в самому Ростові. Поза тим містом, по селах ще мали великий вплив волхви. Знаємо, що 1076 року один волхв зворохобив населення Ростовщини так, що припинилася не тільки місійна праця, але також на якийсь час і діяльність княжої адміністрації. Одначе, незабаром після того єпископ Ісаїя вийшов з проповіддю поза укріплену катедральну церкву в Ростові і почав обходити апостольським способом „ростовську і суздальську область", поширюючи світло віри між населенням. 1091 року волхв, який прибув до Ростова, вже не мав послуху між міським населенням. Наприкінці XI ст. вже й у Суздалі була катедральна церква св. Димитрія. Можна сказати, що владиці Ісаії вдалося в основному охристити населення тієї землі. Та все ж між населенням були ще погани — і єпископ Ісаїя загинув також мученичою смертю з поганських рук. Церква Київської митрополії зачисли-

(Закінчення на стор. 3-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

НАШІ КРАСУНІ

„Рятуйте мою душу!" — скажу словами Миколи Понеділка, — скільки на світі прекрасних українських дівчат! Ви тільки подивіться: міс Канада — українка, міс Арґентина — українка, міс Союзівка — українка, а оце недавно прийшла вістка з Вашингтону, що кандидаткою на „міс Світу", яка репрезентує Америку, теж вибрано українку, наймолодшу доню панства Метрінків з Ню Йорку — Моніку.

Тут ще треба додати, що трійка сестер Метрінко стоїть у цьому красному бизнесі вже близько 10 років. З найстаршою з них, Маршею, яка виграла контест на „міс Ню Йорк Сити" в 1965 році, підписаний мав навіть одну, що так скажу, пригоду... Виступали ми разом на Союзівці в одному скечі, авторства самої Марші, в котрому вона танцювала якийсь ексцентричний танок, скупенько приодягнена в натяк на костюм, таке собі ніщо. Моя роля в цьому скечі була фактично незначна, проте доволі відповідальна: я вийшов на сцену, подав Марші крісло, циліндер та парасольку і зробив із себе щось вроді паравану, за котрим артистка мала скинути один натяк на костюм і затягнути інший. З огляду на широкі формати — особа підписаного якраз дуже підходила до ролі такого паравану.

Та в одному моменті наступив конфуз... Переодягаючись, Марша сказала мені півголосом: „Не ворушись і не оглядайся позад себе!" А я, чи то її не дочув, чи так просто спантеличився на сцені, — обернувся і спитав ґречно: „Beg pardon?". Наслідок не був, щоправда, такий трагічний, як з дочкою біблійного Лота, тобто я не обернувся у стовп соли, слава Богу, але з того дня почав рапідно сивіти, і так сивію та й сивію, як той голуб, сам не знаю за що... (слова Тараса Шевченка).

Підписаний може б і не згадував цього екциденту на сторінках преси, якби не довідався, що з нагоди „довгого вікенду" Свята Праці завітає в наші сторони, на одну з вакаційних осель, якась визначна українська краля! Може це бути міс Канада, може бути міс Арґентина або й міс Америка, Моніка Метрінко (а вона є членкою УНСоюзу, — треба додати!). Найбільш правдоподібне, що ця краля завітає на Союзівку, але може також відвідати з'їзд Перемиської Землі в Гантері або й театральний фестиваль ОМУС на оселі „Верховина".

До речі, через тиждень після Свята Праці, 9-го вересня, на „Верховині" відбудеться дуже важлива реґіональна Зустріч Підгаєчан, що її організує колеґа Я. Пастушенко. І він, уявіть собі, сподівається появи якоїсь славної красуні на цій Зустрічі! Чи не буде це міс Канада, Донна Савицька, мама якої походить з Підгаєцького повіту?.. Але хто б там не був, така красуня чи сяка красуня, я вже більше не збираюся відіграватиролі паравану! Посивіти, то я вже посивів, алеж немає в мене бажання ще й полисіти.

Ікер

Алла Коссовська

ДВІСТІ ПЕРШИЙ

(4)

Коли за жінкою спустилася портьєра, Ольга підійшла до великого акваріюму, де плавали золоті, срібні, голубі й чорні рибки, помахуючи пишними, як шлейфи на жіночих бальових сукнях, хвостами.

Це була чарівна кімната! Відірвавшись від акваріюму, Ольга сіла в глибоке, формою подібне до квітки „крученого панича", крісло і почуття нервового відпруження виповнило всю її істоту. На душі її стало спокійно і радісно. Захотілося комусь подякувати і за це почуття, і за щось, чого вона не усвідомлювала.

Ольга вже була певна, що все буде добре, що її приймуть, що вона буде працювати тут, в цьому прекрасному домі. І цим вона завдячує докторові Куйдичеві, його турботам, його доброті. Чим вона йому віддячиться?

Ольга так глибоко задумалася, що отямилася лише тоді, коли над її головою прозвучав низький, м'який баритон:

— Це ви хочете бути моєю секретаркою, панночко?

Ольга схопилася з місця. Перед нею, заклавши руки в кишені білого халата, стояв доктор Олекса Корсунь.

Це був високий, опасистий чоловік, ще молодий, але в тому віці, коли людина, живучи в добрих умовах, починає грубшати, втрачаючи молодечу стрункість. Чорне, з легкою просивиною на скронях, волосся, трохи довше, ніж звичайно носять чоловіки солідних професій, личило б радше артистові, ніж лікареві. Голене вродливе обличчя, з майже дівочим рум'янцем на щоках, і очі, кольору яких Ольга не могла розглянути, бо їх прикривали темні, пухнасті вії, — таким з'явився перед дівчиною її майбутній патрон.

— Боже, яка ж ви молоденька! — провадив далі доктор, білозубо всміхаючись. — Куйдич казав мені, що ви юна, але щоб аж так... Скільки вам років? — перервав він сам себе питанням.

— Вісімнадцять... — збентежено прошепотіла Ольга, відчуваючи, що і тут її переслідує невдача, і шкодуючи, що не додала собі років. Ось зараз скаже цей вродливий доктор: ідіть собі, ви занадто молода, щоб у мене працювати, мені потрібна солідна помічниця, а не дівчинка-школярка. І вона піде і знову оббиватиме пороги брудних фабрик, діставатиме відмови, відчуваючи їх, як удари батога, і вже ніколи не побачить цього чудового мешкання, цієї кімнати з фантастичним освітленням і казковим акваріюмом. І сльози підступили їй до горла.

Доктор помітив її огірчення і поспішив потішити:

— Та ви не журіться, — сказав він, легко поклавши руку на Ольжине плече. — Вам можна тільки позаздрити, у вас все життя ще попереду, і, можливо, воно буде прекрасне. Але ближче до справи: яка у вас освіта?

Оля сказала, що закінчила в Німеччині таборову гімназію і однорічні медичні курси.

— О, це вже добре! — вигукнув весело доктор. — А як у вас з англійською мовою?

— Ще слабо, але я сподіваюся, що скоро її вивчу. У таборі ми вчили англійську мову на курсах, але мені тяжко розуміти американців, бо вони говорять надто швидко й невиразно.

— Так, мені теж спочатку було тяжко їх розуміти, — признався доктор. — А на машинці ви пишете, на англійській?

Кров кинулася Ользі в обличчя. Ну, ось і все! Зараз він скаже, що, не знаючи машинки, вона не може у нього працювати!

Доктор вагався. З одного боку він розумів, що без вправної секретарки йому буде тяжко. Попередня секретарка досконало опанувала свій фах, з нею він не знав ніякого клопоту. Якщо прийняти цю дівчинку, що дивиться на нього такими благальними очима, то доведеться перебрати на себе половину секретарської роботи. Це зовсім не усміхалося докторові, але в очах у дівчини вже закипали сльози, а синя жилка на скроні так зворушливо і тривожно билася під ніжною шкірою, що у нього не стало духу сказати „ні". А тут ще цей ідеаліст, свята душа Куйдич, старий друг, якому неможливо відмовити!

— Ну, що ж, спробуємо, — сказав він нерішуче, і побачив, якою радісною усмішкою розцвіло привабливе личко Ольги, як засяяли її променисті очі.

„Бідна ти, бідна, — подумав доктор, — мабуть, багато прикрощів зазнала, шукаючи роботи". Хвиля батьківської ніжности тепло ворухнулася під серцем.

НОВЕ ЖИТТЯ

Обов'язки секретарки здібна дівчина опанувала за короткий час, і докторові вже не доводилося виконувати за неї секретарську роботу. Протягом дня Ольга встигала полагодити свої господарські справи, помагала матері, бігала по крамницях, а о шостій годині по полудні вже сиділа в своєму маленькому покоїку поруч з почекальнею і старанно вистукувала на машинці історії хвороб, виписувала довідки і виповнювала аплікації для пацієнтів. Доктор Корсунь ставився до неї тепло, як до молоденької приятельки, і Ользі здавалося, що вони вже давно-давно знайомі.

(Далі буде)

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

Про „Довідник українського євангелизму"

Я мав нагоду перечитати в „Свободі" з дня 15-го серпня ц. р. рецензію „Довідник українського євангелизму" підписану ініціялами Л. П. на книжку проп. Г. Домашовця: „Нарис історії Української Євангельсько-Баптиської Церкви".

Книжка ця від самого початку своєї появи стала контроверсійною між українськими протестантами і викликала в багатьох з них різні застереження. У ній не бракує недокладностей і тому не все в ній можна брати серйозно. Сам автор не є фаховим істориком, а звичайним аматором. Треба сподіватися, що він собі це усвідомлює. Книжка може бути допоміжною для майбутнього історика баптистського руху між українцями, але він мусітиме докладно перевіряти в ній різні твердження і факти.

Може це й було причиною, що голова Українського Євангельсько-Баптистського Об'єднання в ЗСА — паст. О. Гарбузюк у своєму листі, 24 липня 1970 р., який був поміщений в журналі українських євангельських християн-п'ятидесятників у Канаді „Євангельський Голос", про цю книжку, між іншим, написав і таке: „Ваша рецензія може викликати враження в читачів „Єв. Голосу", що проп. Г. Домашовець репрезентує думки і твердження українських баптистів. Тому я прийняв рішення написати до Вас і просити надрукувати мого листа в наступному числі Вашого часопису. Проп. Г. Домашевець ніколи не репрезентував і тепер не репрезентує загальної думки українського баптизму ані в рідному краю, ані тут в ЗСА... Висловлені ним думки в тій „історії" не мають мандату від наших Церков у ЗСА.

Наше Братство в ЗСА „історії" проп. Г. Домашовця не прийняло. Якщо й десь появилися прихильні „рецензії" на його „Нарис історії Української Євангельської Церкви", то їхніми авторами були люди, які мало або й нічого не знають про український баптизм".

Це свідчить про те, що цією історією треба користуватися обережно. Вона може бути допоміжною але тільки в руках критичного і фахового історика та читача.

В. С.

Подяка

Будівельний Комітет української православної церкви св. апостолів Петра і Павла в Глен Спей, Ню Йорк, щиро дякує всім нижче згаданим особам — за поміч у проведенні пікніка, після посвячення нарижного каменя церкви, 16-го липня 1972 р.

Українським мистцям за подаровані образи-експонати на виграші: Я. Гніздовському, Б. Василишину, П. Мегику, І. Феденишин, К. Шонк-Русичу і Н. Кулішенко.

Всім учасникам мистецької програми, — зокрема паням Т. Лиходай, Н. Сулимі і Г. Гірняк; панам: М. Понеділкові, М. Чалому, В. Гринкові і проф. В. Базалі.

Сестрицям Парафії св. Тройці, Ню Йорк, 359 Брум вул.: паням: К. Кейс, В. Суходолів, В. Корсунь і М. Попенко.

Паням: Н. Журавель, О. Журавель, Л. Журавель, А. Шеметило, Л. Литвин, Т. Литвин, Н. Петряник, Ф. Манойло, В. Антипенко, П. Праско, С. Гасинській, А. Макаренко.

Панам: Б. Карасю, А. Суходолову, І. Праско та О. Струтинському.

Панночкам: Ані Шеметило, Олі Шеметило і Ніні Сікорській.

При цій нагоді щиро дякуємо також власникам фірми South Bound Brook Monument Co. панству Юлії і Володимиру Безсоновим за дар нарижного каменя для нашої церкви.

БУДІВЕЛЬНИЙ КОМІТЕТ

ПРЕОСВЯЩЕННИЙ ВЛАДИКА ВЕЛИЧКОВСЬКИЙ В МІННЕАПОЛІСІ

19 і 20 серпня ц. р. українська громада Міннеаполісу і Ст. Полу пережила незабутні хвилини. Сюди з Канади прибув Преосв. Василь Величковський, щоб поблагословити хрести нової церкви св. Константина. Хоча панувала спека, все було проведене найкраще.

Прибув він у суботу. Вітала його наша молодь щирим словом і квітами. Стріча відбулася у залі церкви св. Марона. На прохання о. шамб. Кнапа, Владика провів молитву, а відтак д-р М. Козак привітав Гостя та розказав про його тернистий, життьовий шлях, підкреслюючи його незламність і вірність церкві та національній ідеї. Зворушений Владика заявив, що старався робити те, чого вимагає обов'язок супроти рідної Церкви і народу. А що численно зібраних батьків звернувся із закликом, щоб вони уважу присвятили вихованні молодого покоління, яке повинно бути прикладом для інших спігромадян. Владика зустрічав молодь, як добрий батько і пастир.

Архиєрейська Служба Божа і благословення хрестів

Уже зранку наші люди заповняли досить простору церкву св. Марона. Владика прибув до церкви в асисті численних священиків, Вівтарної дружини і комітетових членів. Привітала його пара школярів гарними квітами й щирими словами. Повагом приступали всі священики до престола, застеленого прекрасною скатертею і двома вазами квітів. У церкві, заповненій людом — молитовний настрій. Співав церковний хор, народу багато. Привітально промовив: о. шамб. Кнап по-українськи і о. Бутринський з Чикаго поанглійськи. Наприкінці ми почули як Владика звернувся до всіх, щоб зберегли — найбільший скарб — науку Христа й передали її нашим дітям.

По Архиєрейській Божественній Літургії відбулося благословення хрестів нової церкви св. Константина. Похід очолював наш Владика. Місцева преса і телевізія вислала своїх представників, а вже того самого вечора можна було побачити цілу подію на екранах. Хрести закуплено стараннями жіноцтва і тих наших парафіян, як ось ні: Панчишини, Касіянчуки, Застаневі і Комарець.

Бенкет

Відтак в залі школи св. Константина відбувся величавий бенкет. Залю заповнили гості і місцеві люди. Бенкет проводив д-р Козак, а господарем був інж. Р. Смулка. Складено усні привіти, але всі старалися говорити якнайкоротше. Вітали Владику: о. шамб. Кнап, д-р Дорощак, о. Іжик, о. Бутринський. о. протоігумен М. Гринчишин, о. Федушак, ред. Панасюк, п. Яськів, п. Дашо. Місцеві організації вислали писемні привіти і їх вичислив господар бенкету.

Найзамітніше було слово Владики - Ісповідника віри. Він взивав батьків, щоб посвячували своїх дітей на службу Богові і Церкві, бо брак священиків і монаших чинів, яке зачинає відчувати не тільки наша, але й Вселенська Церква. Навіть найкращі церкви і будови не заступлять живих людей, що жертвують себе Богові, Церкві і народові.

Це був день, який залишиться назавжди в пам'яті. Усім організаторам від цілої української громади належиться щира подяка, а о. шамб. Кнапові признання, що зумів надхнути парафіян на таке гарне і богоугодне діло. На руки церковного проводу вплинуло багато привітів звідусіль.

Пакуляк Василь
Міннеаполіс, Мінн.

Повітова виставка в Гембурґу

Боффало, Н. Й. — Як у попередніх роках, так і в цьому—в містечку Гембург, коло Боффало, від 18 до 26 серпня відбувалася сільсько - господарська виставка повіту Ірі. Крім домашніх тварин і інших фермерських плодів розміщених на великій виставовій площі, в головному будинку виставки приміщено невеликі стоянки різних національних груп, гуртованих у тутешньому Інтернаціональному Інституті, з їхніми, в більшості етнографічними, експонатами. Найбільше місця і найбільше число експонатів мав український відділ, що його влаштував Мар'ян Борачок. Він разом зі своїм сином Олегомм, учнем середньої школи, давали пояснення до виставлених предметів. Були там мальовничо зодягнені в різну українську ношу, вишивки (між ними деякі з минулого сторіччя), гуцульська різьба, керамічні вироби та багато писанок, яких спосіб писання показувала молодий Олег. Різнонаціональна публика, що товпилася на виставі, як колись у нас на ярмарках, з цікавістю приглядалася українським експонатам та слухала пояснень. В іншому місці, на виставовій площі, парафіяни українсько - католицької церкви з Лякавани, разом із своїм парохом о. Ігорем Пеленським, влаштували буфет.

О. З.

В Мексико Ситі відбулася Шоста Конференція Світової Анти-Комуністичної Ліґи (ВАКЛ)

(Закінчення з 1-ої стор.)

зволення України; Ярослав Млинарський і Марія Млинарська — СУМ Канади.

З Австралії: Мар'ян Ткачук, представник СУМА.

З Аргентини: Ярема Тавридський, представник ТУСМ-у.

З Европи: Ярослав Стецько, голова АБН, який є членом Екзекутиви ВАКЛ, та Слава Стецько, редактор АБН-кореспонденс.

Праця українських делегатів

Українські делегати внесли понад 8 спеціяльних резолюцій про положення в Україні. Резолюція УККА, як теж інші, — наголошувала переслідування українських діячів культури, Церкви та русифікації. На прохання голови Американської делегації д-р Душник приготовив додаткову резолюцію в справі нищення релігії в СССР. В довгих дискусіях над різними резолюціями брали активну участь п-і С. Стецько, І. Білинський, д-р В. Душник, ред. В. Безхлібник, д-р С. Галамай. Важливу роботу зробили молоді українські делегати на Конференції Молоді — Я. Млинарський, М. Ткачук, О. Романишин та Ліда Василин, які брали участь в Комісіях, підтримуючи резолюцій в обороні України. Я. Млинарського вибрано до Екзекутиви Світової Анти-Комуністичної Ліґи.

Під час пленарної сесії в суботу 26-го серпня голос в дискусії забирали І. Білинський, О. Романишин та О. Шимко.

На пленарній сесії делегати вислухали доповіді Я. Стецька про змагання поневолених народів, яку по-англійськи відчитала його дружина, п-і Слава Стецько.

Делегати УККА привезли 200 примірників брошури УККА „Українські Інтелектуали в кайданах", яку розхопили численні делегати, як добре спрепарований документ про поневолення українського народу червоною Москвою.

Двох визначних учасників Конференції підкреслили велику роботу українців на фронті боротьби проти комунізму. Ген. Лейн, голова Американської делегації підкреслив на пленарній сесії велику протикомуністичну діяльність українців в Америці й Канаді, а д-р І. Ломбардо, голова Італійської делегації, відзначив таку саму діяльність українців в Англії.

Українські делегати вели успішну роботу в Комітеті ч. 1 (політичний), головно над політичною термінологією. Всі українські резолюції прийнято одноголосно.

З українськими делегатами співпрацював близько полк. Н. Назаренко, представник Союзу Козачих Організацій в Америці.

Слідуюча Конференція ВАКЛ відбудеться в серпні 1973 р. в Лондоні, та буде другою з черги Конференцією ВАКЛ, проведеною поза Азією.

У Британійській Колюмбії вибори програв 71-літній прем'єр Беннетт

Монтреаль. — У провінції Канади Британійської Колюмбії вибори програв 71-річний прем'єр Беннет, який урядував там впродовж 20 років. Новим прем'єром провінції став 41-річний колишній суспільний працівник Дейвід Баррет, представник Нової Демократичної партії, яка, за його характеристикою, продовжує „Рузвельтівські традиції". Він заявив, що його перемога була „перемогою малих людей". Це рухливий, сповнений гумору чоловік, виборчим слоганом - гаслом якого було „Скажіть їм, що вже досить!" Вислід виборів показав, що населення тієї частини Канади перестало в більшості підтримувати консервативну партію Соціяльного Кредиту і схиляється до більш радикальної Нової Демократичної партії. Це також означає, що в усіх 10 провінціях Канади провінційними прем'єрами є тепер люди у віці між 30 і 40 роками життя, які замінили значно старших провідників. Перед виборами партія Соціяльного Кредиту мала 36 місць у Асамблеї Леґіслятури, але тепер матиме лише 10 місць, а „нові демократи", які мали 12 місць, матимуть тепер 38. Ліберальна партія здобула 5 місць, а Прогресивна Консервативна партія зберегла свої позиції незаміненими. У Британійській Колюмбії живе 2 мільйони 200 тисяч людей. За прем'єра Беннета ця провінція з її великими лісами, озерами й горами, швидко розвивалась.

Уряд Британії таврує президента Уганди за видалювання азійців

Лондон. — Британійський міністер закордонних справ Алек Даглес Гюм виголосив через радіо промову до народу, — що дуже рідко буває в британійському політичному житті, — при чому різко таврував декрет президента африканської Уганди Іді Аміна про видалення з тієї країни круглo 50.000 азійців з британійськими пашпортами. Названий британійський міністер назвав те поведення „нелюдяним і безпотрібним". Зокрема він таврував брутальну поведінку угандських властей, які забороняють видаленим забрати з собою свої грошові ощадності, відбирають їм усі гроші й усі вартісні предмети та викидають, як прошаків. Хоча Алек Даглес Гюм заявив, що британійський уряд все ще має надію, що переконає угандського президента, щоб змінив своє рішення, то ствердив, що Британія має моральний і міжнародноправний обов'язок заопікуватися тими своїми громадянами, що їм видала свої пашпорти 10 років тому, коли то Уганда, колишня британійська колонія, отримала самостійність.

ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА СУМА

Ню Йорк. — Проф. С. Демчишин, директор Школи Українознавства СУМА, що має 12 клясів і приміщується при 315 Схід 10-ій вул. повідомляє, що вже розпочалися вписи дітей до школи і дотепер зареєструвались 150 учнів і студентів. Батьки повинні заплатити за кожну дитину 1 долара внеску до Фонду Шкільної Ради. Школа працює при Осередку СУМА ім. ген. Т. Чупринки, головою якого є Корнелій Василик, адміністратором Школи і головою батьківського Комітету при ній є Микола Гейдич. Навчання розпочнеться у суботу 9-го вересня о 9-ій ранку; у понеділки і п'ятниці навчання відбуватимуться у вечірніх годинах. Телефонувати в справах Школи Українознавства СУМА в Ню Йорку: 473-3467.

Нове, осіннє число „Веселки" вийшло з друку

Джерзі Сіті. — У кінці серпня вийшло з друку і розіслано нове число журналу УНСоюзу для дітей „Веселка" за місяць вересень. У цьому числі, оформленому різними мистцями в темніших, осінніх барвах, крім окремих дитячих віршів та байок, надруковано на продовження з попередніх чисел: „Квіти кольорів веселки" Г. Чорнобицької з нотами О. Залеського й ілюстраціями Ніни Мриць-Мудрик, „Засць - співак" із книжки „Зайчик - побігайчик" О. Лотоцького - Білоусенка, продовження поеми Ганни Черінь „Пригоди мавпи Чічі" з ілюстраціями Юрія Козака, продовження казки „Івасик - дурник - стрілець" та на продовження „Гоца Драла" і „Богдан, січовий стрілець", тексти Романа Завадовича, ілюстрації Петра Холодного мол. У „Кутку юних авторів" Софійка Щука з Канади цікаво розповідає „Про нашого краба", а у відділі „З дитячого життя" поміщено допис про святкування Т. Шевченка в березні 1972 р. Гуртком Книголюбів на Бронксі у Ню Йорку, яким тепер провадить Леонтина Гошовська.

УКРАЇНСЬКІ МУЧЕНИКИ ЗА НАВЕРНЕННЯ ПРЕДКІВ МОСКВИНІВ НА ХРИСТИЯНСТВО

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ла Леонтія і Ісаію до святих.

Аж під кінець XI ст. почали вести християнську місію на землі в'ятичів, а саме в місті Рязані та його околиці. Цю місію ведено не з Києва, а з Чернігова, бо ж це була територія, що мала належати до Чернігівського єпископства. Тут ширив християнство Кукша, мабуть, з походження в'ятич, але й він був монахом Печерського монастиря в Києві, де закріпив та поглибив християнську віру. І він, проповідуючи християнство, загинув мученицькою смертю у першій половині XII ст. Мучеником за християнську віру став і його учень Никон. Церква Київської митрополії зачислила також і Кукшу до святих. Таким чином монахи Києво - Печерського монастиря навернули і стали мучениками за навернення предків москвинів.

(Відомості до цієї статті вибрано з книжок: М. Чубатий, „Історія християнства на Русі - Україні", т. І, Рим, 1965, стор. 422, 523-524 і 718; М. Грушевський, „Історія України - Руси", Ню Йорк, 1954, т. І, стор. 516; т. ІІ, стор. 41-42; т. ІІІ, стор. 401-402. — Цитати з літопису Нестора подано за „Monumenta Poloniae Historica", т. І, Варшава, 1960: це фотоофсетовий передрук вид. 1864 р. — стор. 729, 723 і 695-696).

АМЕРИКАНСЬКІ ТОРГІВЦІ ПРИПУСКАЮТЬ, що перехід ЗСА на метричну систему сприятиме збільшенню продажу американських товарів у Европі. Вони стверджують, що в Европі чимало товарів із ЗСА „не йшли", бо покупці не розуміли, що таке „гальон" та подібні американські мірки.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

з глибоким смутком повідомляє, що 26-го серпня 1972 р. на 82-му році життя помер

НЕСТОР НОВОВІРСЬКИЙ

науковий співробітник і член Фундації Академії.

15-го серпня 1972 р. на 89-му році життя померла Його Дружина

МАРІЯ НОВОВІРСЬКА з Гребінецьких Грівен

бувша піяністка і оперова співачка.

ВІЧНА ЇМ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося сумною вісткою, що в четвер, 31-го серпня 1972 року відійшов у Вічність наш Найдорожчий

сл. п. інж.-архітект ОЛЕКСАНДЕР ПЕЖАНСЬКИЙ

на 79-му році життя.

Горем прибиті:
ІРИНА — дружина
ДАРІЯ — донька з мужем МИРОНОМ ЯРОШЕВИЧЕМ
ХРИСТЯ — внучка
МИХАЙЛО — брат з дружиною ЛЮБОЮ
та Родина

ПОХОРОН — в суботу, 2-го вересня 1972 р. о год. 9-ій ранку з парафії св. Володимира і Ольги в Чикаго. Адреса Родини: 206, 56th St., Dawners Grove, Ill. 60515

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів та Знайомих, що дня 30-го серпня 1972 р., проживши 73 літ, упокоївся в Бозі по дуже тяжкій недузі наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУНЬО

бл. п. ЯРОСЛАВ ГОЛОВЧАК

народжений в с. Задвіро, учителював у Львові і також був інструктором в St. Peter's College в Джерзі Сіті.

Горем прибиті:
дружина — МАРІЯ (СМЕРЕЧИНСЬКА)
донька — ХРИСТИНА з мужем ГЕРГАРДОМ і донечкою ЛЯРИСОЮ
донька — ЕЛЯ
син — ЮРКО
та близька і дальша Родина

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 1-го вересня ц. р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні І. Ковальчика в Джерзі Сіті, Н. Дж.

ПОХОРОН — в суботу, 2-го вересня 1972 р. о год. 8:30 ранку з похоронного заведення Ковальчика до церкви св. ап. Петра і Павла, а опісля на цвинтар в Н. Арлінгтоні, Н. Дж.

Чорноморська Січ перемогла чемпіона ЗСА, СК Елизабет вислідом 4:00

Подібними змаганнями, що відбулися дня 25 серпня ц. р., на площі Фарчерс Гров закінчився цьогорічний футбольний турнір за трофей і фінансові нагороди компанії броварень Райнгольда. Першуном у минулому році були футболісти „Ч. Січі". В цьогорічному турнірі звання першунів груп здобули: Пассейк Італіян і Айриш-Амерікен Ф. К. У фінальних змаганнях після нерішеної 0:0, згідно з правилом турніру судді зарядили одинадцятиметрові стріли, що їх краще використали італійські футболісти і тим самим вийшли першунами.

У фіналі за 3-тю більшу фінансову нагороду зустрілися минулорічні чемпіони: Ч. Січ- чемпіон „Мейджер Дивізії" Шейфер Ліги Ню Джерзі і СК Елизабет — чемпіон ЗСА за Чашу Девиса. Минулої середи СК Елизабет у товариській зустрічі переміг УСК Ню Йорк вислідом 4:1.

У грі з українськими футболістами чемпіони ЗСА не показали сподіваної кляси і програли заслужено високим вислідом 4:0. У початковій фазі зустрічі гра проходила рівнорядно, хоча „Січовики" частіше гостювали в підворітті німців. Щойно в 29-ій хвилині із невдалого викопу воротаря Елизабету, перейняв Ілич, який і здобув ведення 1:0. Продовжуючи швидку і комбінаційну гру цілою дружиною, „Ч. Січ" поступово перебрала ініціятиву після перерви, завдяки якій здобула дальших три голі. В 52-ій хвилині І. Паливода сильним стрілом з около 15-ти метрової віддалі вмістив м'яч в сітці воріт німців — 2:0. Другого голя зустрічі здобув Ілич з гарної акції Лужняка - Фарміги в 57-ій хвилині. В 64-ій хвилині Леонів остаточно встановив вислід змагань 4:0. На відзначення за цю престижеву перемогу над чемпіонатом ЗСА заслуговують усі змагуни нашої дружини вони краще зіграні і завзятіші вповні панували на грищі, головно в другій половині. Так зв. „футбольні зірки" Елизабету занадто індивідуальними діями не могли дорівняти „Січовикам" кондиційно.

Склад „Ч. Січі": Лісевич Касіяненко, Паньків, І. Паливода, Лужняк, Л. Вільчак, М. Фарміга, Ілич, Леонів. Бракували: Заремби, Ренерея, Ткача. Менаджер і тренер — М. Паливода.

О. Твардовський

Триває збирання образів для постійної мистецької виставки у Бавнд Бруку

Бавнд Брук, Н. Дж. (п.) Релігійний і культурний осередок Української Православної Церкви у Бавнд Бруку докупив 500 акрів сусідньої землі, необхідний для поширення цвинтаря, що його вже по-праву звуть „Українським Пантеоном", та для нових будов. В одному з будинків там буде влаштована постійна виставка творів українських закордонних мистців. Заходами відомого громадського діяча Миколи Чорного, відбувається тепер збірка образів серед українських мистців: більшість із них дають свої образи не лише на виставку, а й дарують Консисторії УПЦеркви оригінали і їх найкращі твори. Посвячення новонабутої землі й будинків на ній відбудеться 24 вересня. До того часу, одна із заль вже буде удекорована частиною подарованих творів, а відкриття постійної Виставки відбудеться з трохи згодом і з тієї нагоди буде виданий великий двомовний каталог. Подарунки українських мистців-малярів спричиняться до розвитку й розбудови Українського Релігійного Центру в Бавнд Бруці, як і культурного центру, що є гарячим бажанням Митрополита УПЦеркви Владики Мстислава. Як повідомляє п. М. Чорний, дотепер для постійної виставки-галерії в Бавнд Бруці вже подарували свої твори, деякі вже й оправлені в рамх, настутні мистці (від кількох покійних подарували їхні родини або інші громадяни):

Андрусів Петро, Бебари, Головчак Христина, Білинський Мирон, Бойцун Анна, Бобрицький Юрій, Богданів, Благовірів Марко, Василишин Богдан, Василишин Гармаш Роман, Венгринович Тирс, Волянський Юліян, Войновська Наталія, Вижницький Ярослав, Гарасовська-Дачишин, Геруляк Ярослава, Гнатченко Стефанія, Гніздовський Яків, Горняткевич Демян, Гуцуляк Любомир, Гура Юрій, Гончаренко Анатолій, Дараган Андрій, Дяченко, Кохман, Дядинюк Ольга, Дорошенко Василь, Єрес Євгенія, Фединишин Ірена, Капшученко Петро, Кондра Богдан, Кучмак Іван, Кузьма Любомир, Кричевський Василь, Кричевська Росандич Катерина, Ладоський Володимир, Ласовська Мирослава, Ласовський Ждан, Лукашевич-Полон Оксана, Лучаковська - Армстронг (Еспанія), Макаренко Сергій, Макаренко Борис, Матушевський Юрій, Мегик Петро, Мороз Михайло, Мирош Михайло, Мирошниченко Галина, Несторович Ірена, Онишкевич Зеновій, Чулаєвський Микола, Чайковський Антін, Чапельська Євгенія, Холодний Петро, Панчак Василь, Полон Лавро, Пачовський Борис, Петриш Софія, Пономаренко В., Певний Богдан, Петришин - Оленська, Паладій Ярослав, Ревюк Є., Рожок Степан Сасс Богдан, Семянців Валентин, Сомко Надія, Свириденко Володимир, Самійло Ярко, Стадник Ярослав, Стефанів Наталія, Сушків-Григан Л., Савчук Богдан, Савчук Наталія, Савчук Оксана, Титла Богдан, Тріска Євгенія, Трохименко Клим, Шумилович Тарас, Щепко Тома, Шолдра Діонізій, Шоюк-Русин К., Шероцька Марія, Шуст Марія, Зелик Ірена, Зелінська Христина.

Найновіші зголошення: Морозова Людмила, Чорний Юрій, Голодик Микола, Писарівська Віра, Гірняк Тарас, Титла Галина, Литвиненко Сергій, проф. Юхим Михайлів, Крук Григорій, Киянченко Юрко, Денисенко Леонід, Садовський Михайло.

Мистців, які бажали б подарувати свій образ, скульптуру чи ін. мистецький твір для постійної виставки-галерії в Бавнд Бруку, та брати участь у наступних виставках, прохається зголошуватися на адресу: Mr. Mykola Czorny, 84-82 164 Str. Jamaica, N. Y. 11432.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВШ. Іван Л., Сейр, Па.: Дякуємо за пораду, щоб в альманахах „Свободи" подавати не тільки імена святих, але й дати історичних подій нашої славної минувшини. Ми це довго подавали, але припинили після того, як читачі почали нам всіляко докоряти, включно із обвинуваченнями в „злій волі", „партійності" тощо, бо не було там дат і подій, що їх вони вважають за „історичні". Подібне сталося із подаванням раніше в перших числах „Свободи" кожного року хронікою важливіших подій з минулого року. Були читачі, які пікнік у їхній громаді вважали за „важливішу подію" і лаяли редакцію, що цього не відмітила в хроніці.

ВШ. Г. Л-ко, Нюарк: На превеликий жаль, ніхто з нас у редакції не вміє вияснювати снів, ані не маємо на цю тему жадної літератури, хоча давно колись найлипше продаваною книжкою в книгарні „Свободи" був „Сонник", та ще й „єгипетський". Очевидно, що на тему снів і сонних явищ існує багато інших книжок. Пошукайте за ними в публічній бібліотеці у Вашій громаді.

ВШ. Н. П., Клівленд: Дякуємо за пораду щодо становища в теперішній виборчій кампанії. Очевидно, що редакція має свою думку і мають її також поодинокі редактори. Але це вже належить до нашої традиції, що не бувши органом однієї якоїсь партії, „Свобода" досі ніколи не мала „свого" кандидата на президента країни. Ми інформуємо та коментуємо їхні програми, заяви, їхні — як кажуть — слова і діла — проте самі становище, що його „Свобода" займає під час самих виборів, це порада, щоб кожний голосував на свого кандидата, але щоб доконче голосував.

ВШ. Т. Т., Рочестер: Усі матеріяли, що їх „Свобода" друкує, переходять відповідну редакційну перевірку. Додатково перевіряємо ті матеріяли, що критично оцінюють поодинокі події чи особи в наших громадах. Проте, ми не маємо такого апарату, щоб могти на місцях перевіряти все, про що мова в дописах. В кожному разі, „Свобода" не надрукує жадного допису, що його можна б судово вважати за наклеп, як також не надрукує жадного допису, якщо не знає повного імени і прізвища та адреси його автора. Помилки, очевидно, трапляються.

Український та французький ансамблі спільно концертують по Канаді

Торонто. — Навіть Оттавським урядовим колам припав до вподоби цей вакаційний проєкт українськоі молоді Східної Канади (СУМК) і французького студентського фольклорного ансамблю „Ле Сортілеж" з Монтреалю, і вони приділили цьому особливому двонаціональному канадійському альянсові поважну фінансову допомогу в сумі 27 500 дол. Так, завдяки ентузіязмові французької молоді Квебеку та української молоді Східньої Канади і цій урядовій субвенції, населення канадійських міст Монтреалю, Оттави, Торонта, Вінніпегу, Йорктону, Прінс Альберту, Саскатуну, Ст. Полу, Едмонтону й Калгари мас змогу цього літа, між 7-им і 24 серпня, познайомитися із першорядними зразками цих двох національних фольклорних культур Канади.

Концерт цих двох ансамблів, що прибрали собі спільну назву „УКСОР", відбувся в Торонті в середу, 7-ого серпня, і викликав у французької і української публіки, яка заповнила велику залю Інституту Раєрсона, справжнє захоплення. Концерт зробив особливе враження тим, що поставив перед увагу публіки рівнорядно дві національні культури Канади у їх фольклорному аспекті, що найкраще ілюструє душу і темперамент даних народів.

У першій частині концерту виступав французький ансамбль „Ле Сортілеж". Цей ансамбль святкував цього року п'ятиліття своєї праці над культивуванням французького квебецького фольклору, що його він хоче показати канадійським землякам. У своїх початках фольклорний ансамбль „Ле Сортілеж" був тільки скромним шкільним танцювальним гуртком на другому півріччі. Після наполегливої праці впродовж п'яти років, він осягнув у Квебеку незвичайну популярність і признання. Особливістю зацікавлення і продукцій ансамблю є французькі танці Квебеку разом з танцювальними приспівками та піснями.

„Ми прийшли сюди триста років тому і ми далі є тут" — читаємо цитовані у французько-українській програмі слова квебецького мистця-маляра Саварда з 1937 року. „Ми принесли з собою в наших грудях серце людей нашого краю, чутливе і живе, так само скоре до співчуття як до сміху. Воно не змінилося за цей довгий час. Ми добре розуміємо наш заповіт: твердо стояти і залишитися собою... І ми втримусмося. Може, за кількасот років люди оглянуться за нами і скажуть: „Ці люди походять з такого народу, що не хоче вмирати..."

Як же близькі ці ідеали і ця завдання, що стали гаслом французького квебецького ансамблю „Ле Сортілеж", до тих ідеалів і завдань, що їх поставив собі український Народний Ансамбль СУМК, коли оформлювався навесні цього року в середовищі української православної студентської молоді у Торонті.

Квебецький фольклорний ансамбль „Ле Сортілеж" досліджує покищо і демонструє на сцені у прецизному технічному виконанні основні фігури квебецької фольклористики: він збирає по цілій території Квебеку зразки місцевих танців та співанок, формально удосконалює їх і виводить ці всі кадрилі, котильйони і характерні танці та співи у різних місцевих варіянтах, зазначуючи одночасно у програмах місцевість Квебеку, де такий танець чи співанку танцюють чи співають. Більше як цілогодинний показ танців та пісень, не зважаючи на деяку, самозрозумілу при такому завданні, одноманітність хореографії, ритміки та основних кроків усіх цих варіянтів, були цінним і цікавим образом історичних, народно-творчих та місцевих побутових впливів на традиційну культурну спадщину квебецьких французів. Характерною прикметою їх усіх було багатство комбінацій і притаманна французам легкість та гумор.

Український молодіжний ансамбль СУМК дістав уже у своїй культурній спадщині та у досконалих сучасних зразках з України готовий, устійнений та творчо опрацьований, багатющий танцювальний і пісенний репертуар, який дозволив поодиноким мистецьким керівникам ансамблю дібрати програму із справді ефектних та цікавих зразків українського фольклору, в якій і вони самі, своїми особистими талантами, внесли свою частку оригінальности та виконавського вміння. „Три фахівці свого мистецтва" — сказано у програмі — Євген Цюра, провідний член Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка, диригент і педагог з Віндзору, Олег Хміль — диригент хору і сам добрий, приємного тембру баритон-соліст з Торонта та Денис Юрківський — хореограф і мистецький керівник ансамблю з Едмонтону — „зібрали палких ентузіястів української пісні і танцю, юнаків і юначок з південного Онтаріо й Монтреалю, і витренували їх у всіх аспектах свого мистецтва, та в дуже короткому часі оформили їх у тісну, добре зДисципліновану групу". Добрим адміністратором ансамблю, як і цілого проєкту УКСОР, виявився при тому студент Григорій Строгий.

Одногодинна програма ансамблю СУМК (бандуристи, хор і танцюристи), яка становила другу частину концерту, показала українське фольклорне мистецтво у повній його красі та різноманітності і при тому, що треба підкреслити, у легкій, свобідній та добре опрацьованій інтерпретації. Слухачі сприймали обидві частини концерту, французьку й українську, незвичайно тепло і захоплено. Треба згадати, що диригент українського хору і соліст Олег Хміль заслужив собі навіть за свое баритонове сольо у пісні „Вівці мої, вівці" на стоячу овацію публіки, як і обидва ансамблі у своєму прощальному виході на сцену.

Ще кілька слів щодо публіки: хоч заля була майже по береги заповнена, але вражав брак приявности української інтелігенції Торонта. Чому?

(вл)

